

สารบัญ

หน้า

ค
ง
ล
ภ
ณ

2
2

3
3
3
4
4
5
5
6

8

12

13

15

16

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 บทนำ

    1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

    1.2 ประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ 2 ตรวจเอกสาร

    2.1 นม

        2.1.1 องค์ประกอบของน้ำนม

            2.1.1.1 ชาตุน้ำนมรวม (Total Solids)

            2.1.1.2 ชาตุน้ำนมไม่รวม ไขมัน (Solids Not Fat/SNF)

            2.1.1.3 น้ำ (Water)

            2.1.1.4 ไขมันเนย (Fat)

            2.1.1.5 น้ำตาลแลคโตส (Lactose)

            2.1.1.6 โปรตีน (Protein)

            2.1.1.7 แร่ชาตุ (Mineral)

        2.2 นมเทียม (Milk replacer)

            2.2.1 ส่วนประกอบที่สำคัญของน้ำนมเทียม

        2.3 ชนิดพันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์

        2.4 การเลี้ยงลูกโภคและรูปแบบของการเลี้ยงลูกโภค

        2.5 ระบบกระแสอาหารของลูกโภค

        2.6 อาหาร และ การให้อาหารลูกโภค

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7 การขยายมูลค่า	17
2.8 ประเภทดอกที่ใช้เลี้ยงลูกโค	18
2.9 สุขภาพของลูกโค	20
2.10 การประมาณน้ำหนักโค	21
2.11 การใช้รากข้าวมอลต์ (malt sprouts) เป็นอาหารสัตว์	22
2.12 ต้นทุนในการเลี้ยงลูกโค	26
2.13 ข้อมูลฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม	27
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	29
3.1 การศึกษาที่ 1 ศึกษาการเลี้ยงลูกโคแบบชาวบ้านทั่วไป	29
3.1.1 ข้อมูลในการศึกษา	29
3.2 การศึกษาที่ 2 การศึกษาการเลี้ยงลูกโคในสภาพฟาร์มของเกษตรกร (On-Farm Trial)	29
3.2.1 สัตว์ทดลอง	29
3.2.2 แผนการทดลอง	30
3.2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง	31
3.2.4 วิธีการทดลอง	32
3.2.5 การบันทึกข้อมูลการทดลอง	32
3.2.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี	33
3.2.7 การวิเคราะห์ทางสถิติ	33
3.2.8 สถานที่ในการดำเนินการวิจัย	33
3.2.9 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย	33
บทที่ 4 ผลการทดลอง	
4.1 การศึกษาที่ 1 การศึกษาการเลี้ยงลูกโคแบบชาวบ้าน	35
4.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรกร	35
4.1.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับฟาร์ม	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกโค	51
4.2 การศึกษาที่ 2 การศึกษาการเลี้ยงลูกโค ในสภาพฟาร์มของเกษตรกร (On-Farm Trial)	64
4.2.1 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารทดลอง	64
4.2.2 น้ำหนักลูกโค	67
4.2.3 อัตราการเจริญเติบโต	72
4.2.4 ปริมาณอาหารขัน	75
4.2.5 ปริมาณอาหารหยาน	75
4.2.6 ต้นทุนค่าอาหารเหลว	85
4.2.7 ต้นทุนค่าอาหารขัน	85
4.2.8 ต้นทุนค่าอาหารหยาน	90
4.2.9 ต้นทุนค่าอาหารรวม	94
4.2.10 สุขภาพของลูกโค	97
4.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และ ความยาวรอบอก กับน้ำหนักตัวของลูกโค	99
4.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับน้ำหนักตัวของลูกโคแรกคลอด	99
4.3.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัวของลูกโค ^{อายุ 1-8 สัปดาห์}	99
4.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัวของลูกโค ^{อายุ 8-12 สัปดาห์}	100
4.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นตลอดการทดลองของลูกโค	101

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 สมการทำงานน้ำหนัก	101
บทที่ 5 วิจารณ์ผลการทดลอง	
5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรกร	103
5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับฟาร์ม	104
5.3 การเจริญเติบโตของลูกโค	105
5.3.1 ระยะที่ลูกโคกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	105
5.3.2 ระยะหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์)	106
5.3.3 ตลอดระยะเวลาการทดลอง (1-12 สัปดาห์)	107
5.4 ปริมาณการกินอาหาร	108
5.4.1 ระยะที่ลูกโคกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	108
5.4.2 ระยะหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์)	109
5.4.3 ตลอดระยะเวลาการทดลอง (1-12 สัปดาห์)	109
5.5 สุขภาพของลูกโค	109
5.6 ต้นทุนในการเลี้ยงลูกโค	110
5.7 สมการทำงานน้ำหนัก	112
บทที่ 6 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	
6.1 การศึกษาที่ 1 ศึกษาการเลี้ยงลูกโคแบบชาวบ้านทั่วไป	113
6.2 การศึกษาที่ 2 การศึกษาการเลี้ยงลูกโคในสภาพฟาร์มของเกษตรกร (On-Farm Trial)	115
6.3 ข้อเสนอแนะ	116
เอกสารอ้างอิง	118
ภาคผนวก	130
ประวัติผู้เขียน	177

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1. โภชนาะของน้ำนมคน น้ำนมแม่โโค และน้ำนมแพะ [หน่วยวัด ไมโครกรัม/100 กรัม = ไมโครกรัม/100 กรัม (nm)]	4
2. ค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบทางเคมีของน้ำนมแม่โโค (ร้อยละ)	5
3. ส่วนประกอบของนมนำเหลือง นำนมแม่โโค และนมเทียม (ร้อยละ)	6
4. องค์ประกอบของนมผงเทียม จากแหล่งต่าง ๆ	9
5. องค์ประกอบของراكข้าวมอลท์ (ร้อยละของวัตถุแห้ง)	24
6. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา	37
7. อาชีพหลัก อาชีพรอง รายได้	38
8. สมาชิกในครอบครัว และแรงงานในการเลี้ยงโคนม	40
9. พ.ศ. ที่เริ่มเลี้ยงโคนม และการเป็นสมาชิกในองค์กรต่าง ๆ	41
10. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม	42
11. การได้รับการปรึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมจากบุคคลต่าง ๆ	43
12. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับฟาร์ม	44
13. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับฟาร์ม (ต่อ)	45
14. จำนวนโคนมในฟาร์ม	47
15. จำนวนโคนมในฟาร์ม (ต่อ)	48
16. ปริมาณน้ำนม แหล่งน้ำ การจดบันทึก และวิธีลดความเครียด	49
17. การจัดการของเสีย (มูลสัตว์)	50
18. แหล่งลูกโคำที่นำมาเลี้ยงในฟาร์ม และการจัดการ	53
19. การจัดการลูกโคำ	54
20. กอค พื้น วิธีให้อาหารเหลว และ แหล่งอาหารขี้น	55
21. เปอร์เซ็นต์โปรตีน การเลี้ยงสัตว์อื่นร่วมด้วย และการให้อาหารขี้นและอาหารเหลว	57
22. การให้อาหารขี้นและอาหารเหลว และประเภทของอาหารขี้น	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23. การให้อาหารเสริมแก่ลูกโภค การหย่านมลูกโภค และการทำความสะอาดคอก	59
24. โรคในลูกโภค ถูกที่เกิด และจำนวนวันที่เกิดโรค	60
25. การรักษาโรค และปัญหาที่พบในลูกโภค	62
26. ต้นทุนในการเดี้ยงลูกโภค	63
27. องค์ประกอบของน้ำนมแม่โภค และน้ำนมเทียม (ร้อยละ)	64
28. องค์ประกอบทางเคมีของหญ้าเนเปีย หญ้ารูซี่ ต้นข้าวโพด พาง อาหารการค้าอาหารผสม และรากข้าวมอคต์ (ร้อยละของวัตถุแห้ง)	66
29. น้ำหนักตัวเริ่มทดลองของลูกโภค (กิโลกรัม)	68
30. น้ำหนักตัวเมื่อลูกโภคอายุ 8 สัปดาห์ (หย่านม) (กิโลกรัม)	69
31. น้ำหนักตัวเมื่อลูกโภคอายุ 12 สัปดาห์ (สิ้นสุดการทดลอง) (กิโลกรัม)	70
32. น้ำหนักตัวลูกโภคที่เพิ่มขึ้นตลอดการทดลอง (กิโลกรัม)	71
33. อัตราการเจริญเติบโตของลูกโภคในระยะกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์) (กิโลกรัม/วัน)	73
34. อัตราการเจริญเติบโตของลูกโภคหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม/วัน)	74
35. อัตราการเจริญเติบโตของลูกโภคตลอดการทดลอง (1-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม/วัน)	75
36. ปริมาณอาหารข้นที่ลูกโภคได้รับในระยะกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	77
37. ปริมาณอาหารข้นที่ลูกโภคได้รับในวันหย่านม (8 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	78
38. ปริมาณอาหารข้นที่ลูกโภคได้รับหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	79
39. ปริมาณอาหารข้นที่ลูกโภคได้รับตลอดการทดลอง (1-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	80
40. ปริมาณอาหารหยานที่ลูกโภคได้รับในระยะกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	81
41. ปริมาณอาหารหยานที่ลูกโภคได้รับในวันหย่านม (8 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	82
42. ปริมาณอาหารหยานที่ลูกโภคได้รับในระยะหย่านม (8-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	83
43. ปริมาณอาหารหยานที่ลูกโภคได้รับตลอดการทดลอง (1-12 สัปดาห์) (กิโลกรัม)	84
44. ต้นทุนค่าอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	86
45. ต้นทุนค่าอาหารข้นในระยะลูกโภคกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	87
46. ต้นทุนค่าอาหารข้นของลูกโภคหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์)	88
47. ต้นทุนค่าอาหารข้นของลูกโภคตลอดการทดลอง (1-12 สัปดาห์)	89
48. ต้นทุนค่าอาหารหยานในระยะลูกโภคกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
49. ต้นทุนค่าอาหารหมายของลูกโภคหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์)	92
50. ต้นทุนค่าอาหารหมายของลูกโภคคลอเดอร์ทคล่อง (1-12 สัปดาห์)	93
51. ต้นทุนค่าอาหารรวมของลูกโภคระยะกินอาหารเหลว (1-8 สัปดาห์)	95
52. ต้นทุนค่าอาหารรวมของลูกโภคหลังหย่านม (8-12 สัปดาห์)	96
53. ต้นทุนค่าอาหารรวมของลูกโภคคลอเดอร์ทคล่อง (1-12 สัปดาห์)	97
54. จำนวนวันที่เกิดการเกิดห้องเสียงของลูกโภคคลอเดอร์ทคล่อง (1-12 สัปดาห์)	98
55. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัว ของลูกโภคแรกคลอด	99
56. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัว ของลูกโภคระยะกินอาหารเหลว	100
57. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัว ของลูกโภคหลังหย่านม	100
58. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความสูงหน้า ความสูงหลัง ความยาวลำตัว และความยาวรอบอก กับ น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นคลอเดอร์ทคล่องของลูกโภค	101
59. สมการมัลติเพลรีเกรสชันสำหรับท่านนายน้ำหนักของลูกโภค และค่าสัมประสิทธิ์เดอร์มิเนชัน (R^2)	102

จิรศิริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ	หน้า
ภาพ	หน้า
1. ส่วนประกอบของน้านมเทียม	7
2. กระบวนการผลิตข้าวมอลต์	23
3. แผนผังการทดลองการเลี้ยงลูกโค	34

อิชสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved